

Justitiedepartementet

Vår referens: 21–15136, Er referens: Ju2021/03838

Post- och telestyrelsens remissvar över slutbetänkandet Granskning av utländska direktinvesteringar, SOU 2021:87

PTS uppdrag

Post- och telestyrelsen (PTS) har enligt 1 § förordningen (2007:951) med instruktion för Post- och telestyrelsen ett samlat ansvar inom postområdet och området för elektronisk kommunikation. PTS är bl.a. tillsynsmyndighet enligt säkerhetsskyddslagen (2018:585) över enskilda verksamhetsutövare inom områdena elektronisk kommunikation och posttjänst. PTS lämnar med utgångspunkt från myndighetens ansvarsområde nedanstående synpunkter på betänkandet Granskning av utländska direktinvesteringar, SOU 2021:87.

Sammanfattning

PTS är positiv till utredningens förslag om ett svenskt system för granskning av utländska direktinvesteringar som kan utgöra en risk för Sveriges säkerhet och sådana som kan vara en risk för allmän ordning eller allmän säkerhet i Sverige. PTS anser också att utredningens förslag behandlar samhällsekonomiska aspekter på ett balanserat sätt.

När det gäller avgränsningar i förhållande till säkerhetsskyddslagen ser PTS en risk för att det kan bli svårt för verksamhetsutövare, dvs. de berörda företaget och investerare, att hålla isär regelverken. PTS delar därför utredningens bedömning att det behövs speciella informationsinsatser om regelverket riktade mot investerare och verksamhetsutövare.

Övergripande synpunkter

Säkerhetsskyddslagen

Utredningens förslag om att säkerhetsskyddslagen och det granskningssystem som föreslås ska gälla parallellt kan medföra att det blir svårt att hålla isär regelverken och förstå varför ett och samma förfarande kan bedömas olika. PTS delar därför utredningens bedömning att det behövs speciella informationsinsatser om regelverket riktade mot investerare och berörda företag. PTS noterar också att verksamhetsutövaren, dvs. det berörda företaget, kan behöva lämna likartad information till två myndigheter, tillsynsmyndigheten och granskningsmyndigheten, vilket kan medföra en ökad administrativ börda. PTS ser också en risk för fördröjd handläggning när två regelverk ska tillämpas parallellt.

PTS anser att ISP ska underrätta tillsynsmyndigheten enligt säkerhetsskyddslagen om sådana ärenden som anmäls enligt förslaget till 3 b § lagen (2022:000) om anmälan och granskning av utländska direktinvesteringar. En sådan underrättelse medför att den berörda tillsynsmyndigheten kan initiera ett samråd enligt 4 kap. 16 § säkerhetsskyddslagen i de fall den överlåtande verksamhetsutövaren inte själv har påbörjat ett samråd med tillsynsmyndigheten.

Myndighetsföreskrifter om vilka samhällsviktiga verksamheter som ska omfattas av granskningssystemet

När MSB meddelar föreskrifter avseende området information och kommunikation bör det framgå av förslaget till 2 § förordning (2022:000) om anmälan och granskning av utländska direktinvesteringar att berörda tillsynsmyndigheter enligt 8 kap. 1 § säkerhetsskyddsförordningen (2021:955) ska beredas tillfälle att yttra sig om vilka verksamheter som bör omfattas av granskningssystemet.

Synpunkter på författningsförslagen

Förslag till lag (2022:000) om anmälan och granskning av utländska direktinvesteringar

1 §

Begreppet *skyddsvärda områden* bör bytas ut mot en hänvisning till 3 §. Begreppet skyddsvärde används inom bl.a. säkerhetsskyddsområdet med en annan betydelse.

3 §

b) Bestämmelsen bör kompletteras med en hänvisning till 1 kap. 1 § säkerhetsskyddslagen.

Bestämmelsens tillämplighet kommer vara beroende av om berörd verksamhetsutövare har bedömt att verksamheten eller delar av den är säkerhetskänslig enligt 2 kap. 1 § säkerhetsskyddslagen. Som anges i avsnitt 10.7 kommer dock merparten verksamhetsutövare även omfattas av 3 § a).

3 § bör också kompletteras med ett stycke om att det i lagen också finns bestämmelser som gäller det företag som är föremål för investeringen.

4 §

Bestämmelsen bör kompletteras med en definition av säkerhetskänslig verksamhet. Säkerhetskänslig verksamhet: verksamhet eller del av verksamhet som är av betydelse för Sveriges säkerhet eller som omfattas av ett för Sverige förpliktande internationellt åtagande om säkerhetsskydd enligt 1 kap. 1 § säkerhetsskyddslagen.

Förslag till förordning (2022:000) om anmälan och granskning av utländska direktinvesteringar

En ny bestämmelse om att Inspektionen för strategiska produkter ska underrätta tillsynsmyndigheten enligt 8 kap. 1 § säkerhetsskyddsförordningen (2021:955) om de ärenden som anmäls enligt 3 § b lagen (2022:000) om anmälan och granskning av utländska direktinvesteringar och som berör aktuell tillsynsmyndighets tillsynsområde bör införas.

Övriga synpunkter

Avsnitt 10.7 Säkerhetskänslig verksamhet

Utgångspunkten i säkerhetsskyddslagstiftningen är att det är verksamhetsutövaren som identifierar vilka delar i verksamheten som är säkerhetskänslig. Det saknas en nationell förteckning över säkerhetskänslig verksamhet och uppgifterna i de förteckningar som tillsynsmyndigheterna från och med den 1 december 2021 ska upprätta kommer i allt väsentligt vara sekretessbelagda och i vissa fall även säkerhetsskyddsklassificerade. Den höga förutsägbarhet som finns eller kommer finnas avseende övriga verksamheter som omfattas av granskningssystemet saknas således när det gäller säkerhetskänslig verksamhet. För att veta om en planerad investering rör säkerhetskänslig verksamhet måste i så fall berörd verksamhetsutövare upplysa investeraren om detta. Som utredningen anför torde dock säkerhetskänslig verksamhet i mycket stor utsträckning omfattas till följd av att den utgör t.ex. samhällsviktig verksamhet eller annan verksamhet som omfattas av förslagen.

Detta yttrande har beslutats av divisionschefen Catarina Wretman. I ärendets slutliga handläggning har, avdelningschefen Annica Bergman, enhetschefen Henrik Christiansson, verksjuristen Per Andersson samt juristen Annette Norman (föredragande) deltagit.